

i Landet, dette Niemed skulde kunne naaes paa en anden Maade end den, som jeg veed, man tidligere har brugt. Man har jo sendt en Mand omkring, for paa Stedet at undersøge Fiskeriernes Tilstand i disse forskellige Bugter og Fjorde, og derom have vi seet en Beretning. Det forekommer mig, at den Beretning, der saaledes foreligger, giver den Anskuelse noget Medhold, om jeg nu skal tillade mig at udtale, nemlig at man skulde søge at faae et Værk, med hvis Tilværelse baade jeg og Flere ere bekendte, og som jeg allerede i tidligere Rigsdage har udtalt, at jeg havde Underretning om eksisterede, overgivet til Trykken. Det er nemlig den berømte Naturkynbige Krøyer, som har et saadant Skrift færdigt, hvoraf jeg troer, at man kunde øse den Kundskab, som man nu skal søge ved Hjælp af en Anden. I den Fiskeriberetning, som foreligger, ere nemlig en stor Deel af Dplysningerne meddeelte af den omtalte Naturkynbige, og jeg mener derfor, at det kunde være hensigtsmæssigt, om Regjeringen vilde søge at erhverve Dplysning om, hvorvidt der eksisterer et saadant Værk, og om det kunde være brugbart til at skaffe de Dplysninger, som man nu paa anden Maade søger at indhente.

Formanden: Maa jeg spørge det ærede Medlem, som nu talte, om han som Forslagsstiller af Forslaget under No. 7 tager dette tilbage?

Winther: Ja! Jeg troede, jeg allerede havde udtalt det.

Formanden: Jeg skal da spørge, om Noget oplager det? Hvis ikke (Dphold), er det bortfaldet.

Indenrigsministeren: Et æret Medlem (M. Hage) har i Anledning af de Poster, der paa denne som paa foregaaende Finantslove findes opførte til Industriens Fremme, Fiskeri o. s. v., udviklet endeel theoretiske Anskuelser om Statsmagtens Forhold til den borgerlige Rørelse, og har sluttet med at udtrykke det Haab, at om han ogsaa for Dieblicket lig en anden Wilberforce paa en Maade staaer alene med disse Grundsætninger, vil den Tid dog komme, tidlig eller sild, da Sandhedens

Lys skal trænge igjennem og da disse Grundsætninger skulle finde deres fulde Anvendelse i Livet. Jeg kan ikke andet end ansee det for meget hensigtsmæssigt, at disse Betragtninger ere anskillede, da det dog altid kan være muligt, at der er En eller Anden her i Salen, som ikke er aldeles inde i disse Ting, som dog vel for de Allerfleste af os ere gamle og velbekendte Sandheder; men jeg maa dog med Hensyn til deres Anvendelse paa det foreliggende Budget gjøre opmærksom paa, at Polemiken egentlig var rettet mod Noget, som ikke i langfommelig Tid har bestaaet her i Landet. Ingen kan mere end jeg være enig i, at det er i høi Grad fordærlige statsøkonomiske Grundsætninger, som i sin Tid have foranlediget ikke blot den danske, men mange andre Regjeringer til at anlægge og drive Silkesabrikker, Bomuldsfabriker o. s. v., og hvis det fandt Sted endnu, kunde jeg fortsætte det interessante Foredrag, vi nu have hørt, med en stor Mængde Betragtninger. Det er gamle, velbekendte Sætninger og Sandheder for enhver, der nogeninde har beskæftiget sig med disse Ting; men jeg skal gjøre opmærksom paa, at de rigtige nyere Grundsætninger for længe siden have gjennemtrængt ogsaa den danske Statsstyrrelse, og at den væsentlige Hovedfeil, at Staten optræder som Industribivende, Fabrikant eller Fiskerientreprenuer, fuldstændig er ophørt (M. Hage, Nei!); thi det, der i den Retning staaer tilbage, er Noget, som staaer i et ganske mærkeligt Misforhold til det store Tilløb, den ærede Taleer gjorde med almindelige Grundsætninger, hvilket klart vil fremgaa af mine følgende Bemærkninger, naar jeg kommer ind paa de enkelte Detailler, hvor det da vil vise sig, at det er Ting, mod hvilke disse almindelige Grundsætninger ikke kunne gjøres gjældende. Jeg skal for mit personlige Vedkommende ikke nægte, at jeg vilde finde det meest stemmende med en fuldkommen correct gennemført Statsordning, at Alt, hvad der henhørte til det borgerlige Nøre og den borgerlige Bedrift, betragtedes af Staten som Noget, der var den uvedkommende og som den derfor fuldstændig overlod til de Privates egen Vindsigelse og Opsindsomhed; men jeg skal bemærke, at i saa Henseende staae vi ingenlunde